

kan i den forbindelse oplyses, at SKAT også konkret over for parter, f.eks. i forskudsopgørelser, oplyser, at de oplysninger, som SKAT har modtaget, behandles efter reglerne i persondataloven, og at oplysningerne videregives til andre offentlige myndigheder og private institutioner m.v., i det omfang lovgivningen kræver eller tillader dette.

I overensstemmelse med forarbejderne til lov om et indkomstregister vil den foreslåede adgang for statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) til dette register skulle udmøntes ved en aftale mellem på den ene side den dataansvarlige (SKAT) og på den anden side den pågældende forvaltningsmyndighed. Det er på samme måde ved dette lovforslag forudsat, at der også i forhold til den foreslåede adgang til øvrige oplysninger hos SKAT skal ske en nærmere udmøntning af denne adgang ved en tilsvarende aftale. Aftalen skal indgås under iagttagelse af reglerne i persondataloven om videregivelse af oplysninger. Ved denne aftale skal det bl.a. fastlægges nærmere, hvilke oplysninger, der skal være adgang til, og hvilken type adgang, der skal være tale om. Statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) vil kun være berettigede til at få adgang til oplysninger i det omfang, det efter en konkret vurdering er nødvendigt og sagligt. I tvivlstilfælde vil Datatilsynets rådgivning blive indhentet.

Det bemærkes, at statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) i dag kun indhenter oplysninger om parter økonomiske forhold, når der foreligger en ansøgning om – eller en klage over – fastsættelse eller ændring af et bidrag og dermed en verserende sag om bidrag. Dette vil fortsat være tilfældet ved den foreslåede terminaladgang. Med henblik på, at statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) ikke får adgang til opslag i SKATs registre på samtlige personer, der indgår i registrene, men kun personer, der er parter i verserende sager, er det hensigten at søge terminaladgangen teknisk begrænset således, at det kun er muligt at foretage opslag på en person, der er part i en sag hos statsforvaltningen eller justitsministeren (Familiestyrelsen).

Terminaladgangen vil kun give statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) adgang til at indhente oplysninger fra SKAT. Det skal ikke være muligt at indberette eller ændre oplysninger, og terminaladgangen er ikke til brug for samkøring eller kontrol af data. Terminaladgangen skal ske i form af enkeltforespørgsler og ikke i form af masseudtræk, batchkørsel og lignende. Det bemærkes, at udveksling af oplysninger om en parts økonomiske forhold skal ske i krypteret form. Endelig skal det sikres, at det kun

er de medarbejdere hos statsforvaltningen og justitsministeren (Familiestyrelsen), der behandler sager om fastsættelse og ændring af et bidrag, der får adgang til oplysninger. Dette skal bl.a. sikres via en lokal sikkerhedsadministrator og så vidt muligt ved brug af digital signatur eller lignende.

3. Processuel skadevirkning

3.1. Gældende ret

I mange sager, der behandles administrativt af det offentlige, er der kun én part – eksempelvis i sager om kontanthjælp, pension, boligsikring og lignende. I bidragsager er der derimod to parter med modsatrettede interesser.

I ansøgnings- og klagesager og i andre sager, der rejses på partens initiativ, har parten en særlig tilskyndelse til at bidrage til sagsoplysningen, og i praksis er det derfor sjældent, at parten nægter at medvirke. Sker det alligevel, kan myndigheden efter omstændighederne tillægge den manglende eller utilstrækkelige medvirken processuel skadevirkning. Det betyder, at myndigheden kan meddele parten, at sagen må afsluttes på det foreliggende grundlag, og mindre parten bidrager med de ønskede oplysninger. Forud for anvendelse af processuel skadevirkning bør myndigheden nærmere præcisere arten af de oplysninger, der ønskes, og eventuelt også vejlede parten om, hvordan oplysningerne kan fremskaffes.

Processuel skadevirkning vil i sager med flere parter som udgangspunkt kun kunne anvendes over for den part, der har rejst sagen. Hvor sagen er rejst af en modpart, vil parten således normalt ikke kunne blive mødt med processuel skadevirkning og vil ikke uden særlig hjemmel have en oplysningspligt. Det er almindeligt antaget, at parten ikke uden særlig hjemmel kan mødes med processuel skadevirkning over for oplysninger, som vil være særligt indgribende, belastende, besværlige eller omkostningskrævende for parten at skaffe. Ved vurderingen af, om en part kan pålægges processuel skadevirkning, bør der endvidere tages hensyn til myndighedens mulighed for på anden måde at tilvejebringe de oplysninger, som parten ikke følger en opfordring til at fremkomme med.

3.2. Justitsministeriets overvejelser

Justitsministeriet foreslår, at der skabes hjemmel til, at statsforvaltningerne og justitsministeren (Familiestyrelsen) kan træffe afgørelse på det foreliggende grundlag, hvis en part undlader at indsende de oplysninger om egne forhold, som statsforvaltningen eller justitsministeren (Familiestyrelsen) har bedt parten om at indsende (processuel skadevirkning).